Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIII. - Wydana i rozesłana dnia 10. maja 1917.

Treść: (M 205.—207.) 205. Rozporządzenie w sprawie zbadania zapasów przędz lnianych i lnianych towarów, oraz obrotu nimi. — 206. Rozporządzenie o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych. — 207. Rozporządzenie o ochronie najmobierców w niektórych gminach Niższej Austryi i Czech.

205.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 8. maja 1917

w sprawie zbadania zapasów przędz Inianych i Inianych towarów, oraz obrotu nimi.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

A. Zbadanie zapasów.

§ 1.

Zbadaniu zapasów podlegają:

- a) wszelkiego rodzaju przędze lniane (przędza z lnu, z kłaków i odpadków); surowe, bie lone albo barwione, pojedyncze lub skręcone,
- b) wszelkiego rodzaju lniane nici do szycia,
- c) lniane i półlniane artykuły wszelkiego rodzaju,
- d) wszelkiego rodzaju artykuły, konfekcyonowane z materyałów lnianych lub półlnianych,
- e) inne artykuły, sporządzone w całości lub częściowo z przędzy lnianej.

§ 2.

Kto oznaczone w § 1. przedmioty w celach sprzedaży posiada albo zawodowo lub dla celów powszechnej użyteczności wyrabia, używa, uszlachetnia, przerabia albo przechowuje, jest obowiązany stosownie do poniższych postanowień zgłosić ilości, znajdujące się w dniu 20. maja 1917 w jego przedsiębiorstwach (także u robotników, pracujących w domu) albo magazynach, do dnia 31. maja 1917 w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego w Wiedniu, I., Tuchlauben Nr. 13.

Towary, znajdujące się w dniu 20. maja 1917 w drodze, winien zgłosić odbiorca bezzwłocznie po nadejściu każdej przesyłki. Towary, złożone u spedytorów, winni zgłaszać nie ci ostatni, lecz uprawnieni do dysponowania nimi.

Kto ma co do dostawy wymienionych w § 1. przedmiotów bezpośrednie zlecenia ze strony c. i k. Ministerstwa wojny, c. i k. Ministerstwa obrony krajowej, królewsko-węgierskiego Ministerstwa obrony krajowej albo innego urzędu wojskowego, winien niezależnie od obowiązku zgłoszenia wymienić według miary (liczby sztuk) i podanego w przybliżeniu ciężaru te ilości, do których dostawy jest on jeszcze obowiązany dnia 20. maja 1917. Za mające się dostawić uważa się w myśl niniejszego rozporządzenia te ilości, których w dniu 20. maja 1917 nie oddał jeszcze dostawca zakładowi przewozowemu do przewozu dla władzy doręczającej.

kartach, pobieranych od Wojennego Związku dla przemysłu lnianego, które należy wypełnić dokładnie we wszystkich rubrykach, przestrzegając ewentualnych specyalnych postanowień, na nich uwidocznionych.

Dla zapasów znajdujących się w posiadaniu c. k. kolei państwowych, obowiązują osobne po-

stanowienia.

W dalszym ciągu należy uskuteczniać zgłoszenia zapasów według stanu z dnia 31. lipca 1917, a później co dwa miesiące według stanu ostatniego dnia w miesiącu i to do 10. dnia nastepnego miesiaca.

Wojenny Związek dla przemysłu lnianego jest upoważniany wezwać przy przedsiębraniu badania zapasów o współdziałanie izby bandlowe i przemysłowe oraz każdego czasu zażądać od stron wyjaśnień, uzupełniających badania zapasów.

B. Ograniczenie co do przerabiania i co do pozbywania.

§ 3.

Ograniczeniom co do przerabiania i co do pozbywania (§§ 4. i 5.) podlegają:

- a) surowe, bielone albo barwione, pojedyncze lub skręcone przędze lniane (przędze z lnu, z kłaków i odpadków) wszelkiego rodzaju, także nici do szycia;
- b) wzorzyste i niewzorzyste tkaniny Iniane i półlniane wszelkiego rodzaju, surowe, bielone, barwione, pstro tkane, impregnowane albo inaczej uszlachetnione, i to tak towar w sztukach jak i towar tkany z odznaczeniem sztuk lub krajany (wyjątki § 6.);
- c) artykuły konfekcyjne, służące dla celów wojskowych, z materyałów lnianych i półlnianych, jakoto uniformy, posciel, plecaki, worki na chleb, namioty, poidła, derki, worki na paszę, następnie z innych artykułów konfekcyjnych bielizna męska (koszule i kalesony), sienniki, jakoteż pojedynczo obrębione prześcieradła, reczniki i ścierki.

8 4.

Ograniczenie co do przerabiania.

Wszelkie przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów, o ile nie ustanowiono w § 6. wyjątków, jest dozwolone po wejściu w życie niniejszego rozporzadzenia tylko wtedy, jeżeli dla przerabiania lub obrabiania zostaną udzielone w danym przypadku osobne pozwolenia.

Prosby o pozwolenia na przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów należy wnosić do Wojennego w porozumieniu z Ministerstwem wojny i z Minister-

Zgłoszenia należy uskuteczniać wyłącznie na Związku dla przemysłu lnianego, używając przytem formularzy, jakie tam otrzymać można. Prosby przerabianie lub obrabianie wspomnianych przedmiotów w celu wypełnienia zleceń zarządu wojskowego rozstrzyga Ministerstwo wojny, w razie zleceń zarządu obrony krajowej Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny. Wszystkie inne prośby rozstrzyga Ministerstwo handlu. Jeżeli prośby te odnosza sie do zleceń innych władz centralnych, porozumie się Ministerstwo handlu co do takich próśb z temi władzami centralnemi.

> Pozwolone jest przerabianie lub obrabianie wymienionych w § 3. przedz, towarów i innych artykułów, jakie znajdują się w zapasie jednego przedsiębiorstwa (także u robotników w domu pracujacych), o ile jest to potrzebne do ukończenia jednego procesu pracy, już rozpoczętego w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Dozwolone jest dalej utkanie właśnie nawijanych lub już nawinietych osnów. Kto chce korzystać z tego pozwolenia, ten musi donieść o tem na karcie zgłoszenia, którą można otrzymać w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego i którą należy dokładnie wypełnić we wszystkich rubrykach, przestrzegając uwidocznionych na niej postanowień, i odesłać ją bezzwłocznie z powrotem Wojennemu Związkowi dla przemysłu lnianego. Co do dalszego przerabiania i pozbywania w ten sposób wyprodukowanych towarów obowiazuja powyższe postanowienia oraz przepisy § 5.

§ 5.

Ograniczenie eo do pozbywania.

Wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów nie wolno pozbywać ani odstawiać bez osobnego pozwolenia, o ile w nastepnych paragrafach nie ustanowiono wyjatków. Zmienić miejsce przechowania wolno tylko za poprzedniem pozwoleniem Wojennego Zwiazku dla przemysłu lnianego.

Prosby o pozwolenie na sprzedaż albo dostawe wymienionych w pierwszym ustępie tego paragrafu przędz, towarow i innych artykułów należy wnosić do Wojennego Związku dla prze-

mysłu lnianego.

· O prośbach takich rozstrzyga Ministerstwo wojny, jeżeli chodzi o pokrycie zapotrzebowania wojska, a o prośbach, tyczących się pokrycia zapotrzebowania zarządu obrony krajowej, Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny. Prośby o uwolnienie zapasów handlu drobiazgowego, wychodzące poza uwolnienie, jakie zostało ogólnie zarządzone (§ 7.), załatwia Wojenny Związek dla przemysłu lnianego według wskazówek, wydanych przez Ministerstwo handlu stwem obrony krajowej, przybierając w razie potrzeby doradców ze stanu kupieckiego. O wszystkich innych prośbach rozstrzyga Ministerstwo hundlu, które porozumie się z innemi władzami centralnemi, jeżeli prośby takie dotyczą zleceń tychże władz.

§ 6. Wyjatki.

Wyjęte z pod zakazu przerabiania lub obrabiania, pozbywania i dostawy są te ilości wymienionych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów.

- 1. które są potrzebne do wykonania zleceń zarządu wojskowego lub jednego z cesarsko-królewskich lub królewsko-węgierskich Ministerstw albo też bośniacko-hercegowińskiego rządu krajowego. o ile w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie są już zatwierdzone dowody, odnoszące się do takich zleceń. Dowody jeszcze nie zatwierdzone, a znajdujące się w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie w Wojennym Związku dla przemysłu lnianego, należy traktować jak prośby o pozwolenie na przerabianie, obrabianie, pozbywanie albo dostawę i przesłać władzy właściwej;
- dla których Ministerstwo handlu udzieliło wyjątkowo przed wejściem tego rozporządzenia w życie pozwoleń na przerabianie, lub obrabianie i pozbywanie;
- 3. które w chwili wejścia rozporządzenia w życie są własnością państwa, krajów, austryackiego towarzystwa Czerwonego Krzyża, kolei żelaznych, kas chorych, publicznych i prywatnych domów dla chorych;
- 4. które znajdują się w posiadaniu osób prywatnych i są przeznaczone na własny użytek;
- 5. które zostały sprowadzone po wejściu tego rozporządzenia w życie z zagranicy cłowej, o ile dostarczono w tym względzie dowodu Wojennemu Związkowi dla przemysłu lnianego w ciągu dni 8 po przywozie tych przedmiotów.

Wyjęte są następnie podwójne damaszki, wzorzysty towar à jour, i tkane chusteczki z niémi do wyciągania na szwy à jour, linony, koronki, hafty, wstążki mniej niż 1 cm szerokie, aksamity, tiule o szerokości dziurek powyżej 1.6 mm.

Wyjętemi od ustanowionego w § 4. ograniczenia przerabiania są wszelkiego rodzaju nici do szycia.

Wolno nadal wypożyczać w sposób zarobkowy towary, znajdujące się w posiadaniu wypożyczalni. Zakładom tym wolno także przerabiać towary, znajdujące się w ich posiadaniu w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie.

8 7

Specyalne postanowienia dla handlarzy drobiazgowych.

Handlarzom drobiazgowym wolno w najbliższych dwóch miesiącach licząc od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia dowolnie użyć następujących ilości towarów, zamkniętych w myśl § 3.—5., a to według stanu składu z dnia 10. maja 1917:

300~m towaru białego lub $10^{\circ}/_{0}$ takiego leżącego na składzie w dniu 10. maja 1917 towaru, lecz razem najwyżej 600~m;

200 m farbowanego, wydrukowanego lub pstro farbowanego towaru lub 10% takiego leżącego na składzie w dniu 10. maja 1917 towaru, lecz conajwyżej razem 400 m;

100 m impregnowanego towaru lub 10% takiego leżącego na składzie w dniu 10. maja 1917 towaru, lecz co najwyżej razem 200 m;

z bielizny męskiej, sienników, prześcieradeł, ręczników i ścierek do 5% towaru, znajdującego sję na składzie w każdym z tych artykułów w dniu 10. maja 1917.

Kto chce czynić użytek z wspomnianego wyżej dowolnego używania, musi wypełnić następujące warunki:

- 1. Musi przy sposobności zgłaszania zapasów (według § 2. tego rozporządzenia) podać, jakie ilości towaru pozbył on od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia do dnia 20. maja 1917.
- 2. nie może żądać za oddane do dowolnego użycia towary w żadnym razie wyższych cen sprzedażnych niż te, jakie uzyskał za takie towary przed ogłoszeniem tego rozporządzenia.
- 3. musi prowadzić zapiski, z których musi być widoczna każda zmiana w ilościach zapasów i użycie ich oraz na wezwanie udzielač Wojennemu Związkowi dla przemysłu lnianego wykazów w powyższym kierunku.

Po upływie dwóch miesięcy wolno dalejsprzedawać tylko o tyle, o ile w tym względzie wyda Ministerstwo handlu osobne zarządzenie za pośrednictwem Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

§ 8.

Sprzedaże i odstawy do T. akc. Centrali dla lnn.

Bez ujmy dla ograniczeń z § 5. wolno wymienione w § 3. przędze, towary i inne artykuły sprzedawać i dostawiać T. akc. Centrali dla lnu. Podlegają one jednak w tej Centrali postanowieniom §§ 4. i 5.

C. Uchylenie umów.

§ 9.

Uchyla się umowy o sprzedaż i dostawę oznaczonych w § 3. przędz, towarów i innych artykułów, o ile nie wypełniono ich do dnia wejścia tego rozporządzenia w życie. Roszczenia o dodatkowe wypełnienie lub o odszkodowanie z powodu niewypełnienia nie można dochodzić.

Roszczenia z powodu niedopełnienia, zaistniałe przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie, pozostają nietkniętemi. Nie można jednak żądać dodatkowego wypełnienia, lecz tylko odszkodowania.

§ 10.

Wyjętemi z pod zarządzonego w § 9. uchylenia są umowy o kupno i dostawę co do tych ilości oznaczonych § 3. przędz, towarów i innych artykułów, co do których w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie znajdują się u Wojennego Związku dla przemysłu lnianego dowody lub pozwolenia na przędzenie, przerabianie lub użycie w myśl rozporządzeń ministeryalnych z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 116 i 117.

Umowy o kupno i dostawę, podpadające pod te zarządzenia wyjątkowe, należy w ciągu 14 dni po wejściu tego rozporządzenia w życie zgłosić u Wojennego Związku dla przemysłu lnianego dla utrzymania ich w ewidencyi, podając przytem te ilości, jakie mają być jeszcze dostawione.

Postanowienia § 9. nie dotykają umów o kupno i dostawę towarów, wymienionych w trzecim od końca ustępie § 6. (damaszki podwójne itd.), oraz sporządzonych z nich artykułów.

Wreszcie nie dotyka rozporządzenie niniejsze tych umów, które odnoszą się do pobierania z zagranicy przędz lnianych, towarów lnianych lub półlnianych, albo wyrobów, sporządzonych z nich wyłącznie lub częściowo.

D. Przymus ofertowania.

§ 11.

Znajdujące się w przędzalniach i wyrabiane w nich przędze lniane (przędze lniane, przędze z kłaków i odpadków) winni tkacze za pośrednictwem T. akc. austryackiej Centrali dla lnu surowego ofiarowywać T. akc. Centrali dla lnu, a to wyroby gotowe co tygodnia. Przędzalnie są obowiązane udzielać T. akc. Centrali dla lnu surowego żądanych przez nie wyjaśnień o składach przędzy, wyrobach przędzy i o możliwościach wyrabiania przędzy. Co do produkcyi przędzy i jej użycia podlegają obie centrale wskazówkom Wojennego Związku dla przemysłu lnianego.

Wyjętemi od ustanowionego w powyższym ustępie obowiązku ofertowania są te ilości przędzy, które są wyrabiane z materyału lnianego, zakupionego z wolnej ręki za granicą cłową.

Wyjętemi następnie od obowiązku ofertowania są te ilości przędzy, dla których w dniu wejścia tego rozporządzenia w życie już udzielono pozwoleń na przędzenie albo już wniesiono do Wojennego Związku dla przemysłu lnianego prośby o takie pozwolenia. O ile takie prośby o pozwolenie na przędzenie zostaną odrzucone, podlegają odnośne ilości przędzy obowiązkowi ofertowania.

T. akc. Centrali dla lnu winno do 28 dni od nadejścia zgłoszeń przędzy oświadczyć T. akc. Centrali dla lnu surowego, czy i po jakiej cenie przyjmuje ofiarowane przędze. Za ceny objęcia uważa się ustanowione każdocześnie drogą rozporządzenia ceny najwyższe, o ile one istnieją. W razie sporów co do wysokości ceny mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 15., ustęp 4. Jeżeli przędze nie zostaną przyjęte, podlegają one tylko ograniczeniom z §§ 4. i 5. niniejszego rozporządzenia.

Fakturowanie uskutecznia się najdalej do 4 tygodni od dnia, w którym odeszło do T. akc. Centrali dla lnu uwiadomienie o przyjęciu oferty.

§ 12.

Nici do szycia, towary lniane lub półlniane albo z takich towarów sporządzone artykuły (§ 1. b do e) należy ofiarować do zakupna T. akc. Centrali dla lnu na podstawie zarządzeń, wydanych w poszczególnych przypadkach. Zarządzenia te będzie wydawało każdocześnie Ministerstwo handlu, a mianowicie, jeżeli chodzi o pokrycie zapotrzebowania zarządu wojskowego albo jakiejś c. k. władzy, na wniosek tych władz, a dla artykułów, osobno oznaczonych, drogą stosownych obwieszczeń. W taki sam sposób jest w każdym przypadku zarządzonego przymusu ofertowania obowiązanem T. akc. Centrali dla lnu oddać komisyi odbiorczej do dyspozycyi nabyte przez się z wolnej ręki towary, podpadające pod każdoczesny przymus ofertowania.

Wyjęte od przymusu ofertowania są te ilości powyższych artykułów, które są przeznaczone do prywatnego użytku posiadaoza i jego rodziny.

O ile w zarządzonym dla poszczególnego przypadku przymusie ofertowania Ministerstwo handlu nie postanowi czego innego, stanowią następnie wyjątek te ilości towarów, co do których w dniu ogłoszenia przymusu ofertowania znajdują

dowody, pozwolenia na przerabianie lub użycie. albo co do których zamieniono terminatki z T. akc. Centrali dla lnu. Towary takie uwolnione od przymusu ofertowania należy mimo to zgłosić w T. akc. Centrali dla lnu w terminie przepisanym, podając dokładnie daty, powodujące uwolnienie.

Wyjęte z pod przymusu ofertowania sa wreszcie przędze lub towary, sprowadzone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia z zagranicy clowej, o ile przywozy te są wykazane poświadczeniami Wojennego Zwiazku dla przemysłu lnianego.

Ministerstwo handlu może po wysłuchaniu Wydziału Wojennego dla przemysłu lnianego zarządzić przymus ofertowania dla przędz lnianych (§ 1. a), znajdujących się u innych posiadaczów, a nie u tkaczów.

§ 13.

Kto posiada artykuły, wymienione w zarządzeniu ofertowania przez Ministerstwo handlu, jest obowiązany ofiarować je do nabycia T. akc. Centrali dla lnu do 10 dni po wydaniu tego zarządzenia, dołączając próbki i podając ilości i miejsce składu. Kto przechowuje powyższe artykuły dla właściciela, jest obowiązany, jak tylko Ministerstwo handlu zarządzi przymus ofertowania, zgłosić u T. akc. Centrali dla lnu również do dni 10 przechowywane u siebie ilości, wymieniając przytem właściciela. Jeżeli przechowca nie wie, czy przechowywane przez niego przedmioty podlegają postępowaniu, przepisanemu co do ofert, ma się ograniczyć zgłoszenie do podania ilości towarów i wymienienia właściciela.

§ 14.

Jeżeli oferent nie otrzyma w ciągu 21 dni od daty wystawionego przez T. akc. Centrali dla lnu poswiadczenia odbioru żadnego uwiadomienia co do tego, że ofiarowane przezeń ilości zostana objęte, to ma on prawo użyć tych artykułów, przestrzegając przytem postanowień §§ 4. i 5. tego rozporządzenia.

§ 15.

Cenę objęcia za te ilości, które zakupi T. akc. Centrali dla lnu na podstawie oferty, ustanowi komisya, składająca się z jednego zastępcy Ministerstwa handlu, z jednego zastępcy uczestniczącej w zakupnie władzy i z jednego zastępcy T. akc. które samo wyznaczy, i zapłacić mu do dni 14

się u Wojennego Związku dla przemysłu lnianego | Centrali dla lnu. Do komisyi zostaną przydzieleni z głosem doradczym znawcy, ustanowieni przez Ministerstwo handlu.

> Za podstawe oznaczenia cen objęcia mają służyć ceny wytyczne, ustanawiane w każdym poszczególnym przypadku dla postępowania, przepisanego co do ofert, przez Wojenny Związek dla przemysłu lnianego i zatwierdzane przez Ministerstwo bandlu.

> Wszystkie ceny rozumie sie netto kasa od miejsca odbioru.

Jeżeli strona nie zgadza się na ceny objęcia, ustanowione przez komisyę to oznaczy cenę objęcia ten sąd powiatowy, w którego okręgu ma swą siedzibę T. akc. Centrali dla lnu, a to w postępowaniu niespornem po wysłuchaniu znawców na podstawie cen wytycznych, ustanowionych po myśli ustępu 2. tego paragrafu. W tym przypadku winno T. akc. Centrali dla lnu zapłacić gotówką przy odbiorze na razie oznaczoną przez komisyę cenę kupna. Rozstrzygnienie sądu powiatowego można do dni ośmiu zaczepić rekursem. Od rozstrzygnienia drugiej instancyi nie jest dopuszczalny dalszy środek prawny. O ile koszta postępowania należy nałożyć na jedną stronę albo rozdzielić między strony, rozstrzyga sąd według swobodnego uznania. Obowiązku dostawy nie odracza postępowanie sadowe.

Jeżeli ofiarowane do zakupna ilości przekraczają zapotrzebowanie, jakie w danej chwili należy pokryć drogą postępowania, przepisanego dla ofert, należy przy równych zresztą warunkach uwzględnić ile możności równomiernie wszystkich oferentów w stosunku do ofiarowanej dla zakupna ilości.

§ 16.

T. akc. Centrali dla lnu jest obowiązane pobrać rzeczywiście od posiadacza artykuły, nabyte przez nie na podstawie tego przymusu ofertowania (§§ 12. do 15.), a to w ciągu sześciu tygodni od dnia wysłania oferentowi uwiadomienia o objęciu. Ewentualne koszta składu, ubezpieczenia itd. ida aż do dnia rzeczywistego objęcia na rachunek posiadacza towaru.

§ 17.

T. akc. Centrali dla lnu jest obowiązane artykuły, jakie nabyło na podstawie tego postępowania, przepisanego dla ofert, odebrać od pozbywającego według ilości i jakości w miejscu, wyznaczoną (§ 15.) przez komisyę cenę od

miejsca odbioru.

T. akc. Centrali dla lnu jest obowiązane nabyte przez nie na podstawie przymusu ofertowania albo z wolnej ręki przędze, towary lub inne artykuły dostawić wyznaczonej przez Ministerstwo handlu władzy lub miejscu po cenie, ustanowionej przez komisyę, doliczając przytem rzeczywiste wydatki na przewóz, ubezpieczenie, stemple itd., oraz oznaczoną procentowo prowizyę za wykonanie (§ 18.).

E. Prowizya za wykonanie, należąca się T. akc. Centrali dla Inu.

§ 18.

Przy dostawie przędz, towarow i innych artykułów, zakupionych przez T. akc. Centrali dla lnu albo za jego pośrednictwem, ma ono prawo pobrać z wartości dostawy procentową prowizyę za wykonanie, której wysokość ustanawia Ministerstwo handlu, w czasie wojny w porozumieniu z Ministerstwem wojny i z Ministerstwem obrony krajowej.

F. Kontrola, postanowienia karne, wejście w życie.

§ 19.

Dla zapewnienia przestrzegania postanowień tego rozporządzenia ustanowi Ministerstwo handlu organa kontrolne mające każdej chwili dostęp do wszystkich przedsiębiorstw, których dotyczy to rozporządzenie; organom tym należy na żądanie pozwolić na wgląd do wszystkich odnośnych ksiąg handlowych, korespondencyj i innych zapisków.

\$ 20.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i za każde współdziałanie przy udaremnieniu ustanowionych w niem obowiązków będą karały władze polityczne pierwszej instancyi grzywnami do 5000 koron albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyny te nie podpadają pod surowszy przepis karny.

§ 21.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 26. kwietnia 1916, Dz. u. p. Nr. 117.

Georgi wir.

Schenk wir.

Urban whr.

206.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 9. maja 1917

o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych.

Na mocy artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z 10. października 1914. Dz. u. p. Nr. 274, o upoważnieniu rządu do wydawania zarządzen w dziedzinie gospodarczej zmienia się i uzupełnia postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, o ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych w artykułach I, II. III, V, VI, §§ 1., 2. i 4., VII i XII ze skutecznością od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Artykuły I do XII rozporządzenia cesarskiego z dnia 15. lutego 1916, Dz. u. p. Nr. 43, mają zatem opiewać:

Rozszerzenie stopnia pierwszeństwa prawa zastawu dla wierzytelności odsetkowych przeciw osobom wojskowym.

Artykuł I.

W razie dokonania przed dniem 1. lipca 1919 przybicia nieruchomości przymusowo sprzedanej, odsetki i inne powtarzające się należytości uboczne (dodatki na zarząd itp.) od wierzytelności, w których dochodzeniu lub ściągnięciu wierzyciel doznał przeszkody na mocy postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, korzystają z równego pierwszeństwa z kapitałem (§ 216., ustęp 2. o. e.), o ile nie zalegają dłużej niż sześć lat przed dniem dokonania przybicia. Jednakże z tego pierwszeństwa nie korzystają odsetki i należytości uboczue, które już w czasie zajścia przeszkody, wymienionej w § 3. powołanego rozporządzenia cesarskiego, zalegały dłużej, niż trzy lata.

Przemiana wierzytelności odsetkowych przeciw interesowanym w ruchu obcych i przeciw osobom wojskowym na nową wierzytelność kapitałową na wniosek dłużnika.

Artykuł II.

(1) Jeżeli osoby, wymienione w ustępie 2,, wskutek wypadków wojennych nie były w stanie zapłacić w terminie procentów od intabulowanej wierzytelności, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1919 włącznie pozwolić tym osobom na ich wniosek, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się neleżytości uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zaintabulowano prawo zastawu z-pierwszeństwem równem temu, jakie ma wierzytelność główna.

- (2) Przemiany można dozwolić:
- a) osobom i przedsiębiorstwom, które wykażą,
  że przeważnie zdane są na zarobek lub na dochody z ruchu obcycb,
- b) osobom wojskowym i tym, które postawiono z niemi na równi (rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178),
- c) małżonkom osób, wymienionych pod b), jeżeli spólnie z niemi są właścicielami zastawionej nieruchomości.
- (a) Te postanowienia nie mają zastosowania do procentów i należytości ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 co do wierzytelności przeciw osobom wojskowym i ich małżonkom w czasie zajścia przeszkody, wymienionej w § 3. powołanego rozporządzenia cesarskiego zalegały już dłużej niż trzy lata.

Artykuł III.

- (1) Oprocentowanie i spłatę kapitału odsetkowego winien sąd ustanowić w ramach granic wynikających z ustępów 2. i 3.
- (2) Nawet wówczas. gdy powtórnie pozwala się na przemianę zaległych odsetek i należytości ubocznych tej samej wierzytelności, kapitał odsetkowy nie powinien przewyższać sumy zaległości w odsetkach i należytościach ubocznych za 51/2 lat.
- (3) Kapitału odsetkowego nie wolno oprocentowywać wyżej niż po 6 od sta i spłacać go należy w annuitetach albo w równych ratach półrocznych lub rocznych. Oprocentowanie ustanowić należy z uwzględnieniem stosunków targu pieniężnego, jednak nie niżej niż według stopy procentowej wierzytelności głównej, jeżeli ta stopa nie wynosi więcej niż 6 od sta. Okres umorzenia nie może trwać dłużej niż 15 lat. Dłużnik nie jest obowiązany płacić wyższych rat na kapitał odsetkowy aniżeli to wypada z planu umorzenia. W razie przymusowej sprzedaży nieruchomości kapitał odsetkowy staje się płatnym.
- (4) Do rozstrzygania o wniosku powołanym jest sąd, który jest właściwy do wykonania egzekucyi co do zastawionej nieruchomości.

- (5) Jeżeli dłużnik stawiając wniosek nie wykazuje, że wierzyciel hipoteczny nań śię zgodził, należy przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłuchać wierzyciela (§ 56. o. e). Koszta połączone z przesłuchaniem zwrócić ma dłużnik wierzycielowi, chyba że dłużnik pozasądownie domagał się przemiany i wierzyciel odmówił temu żądaniu, chociaż ono widocznie było uzasadnione.
- (6) Od uchwały, która dozwala przemiany zaległych odsetek na kapitał odsetkowy, dopuszczalny jest środek prawny tylko o tyle, o ile ona tyczy się oprocentowania i spłaty kapitału odsetkowego.
- (7) Uchwałę wpisać należy z urzędu do księgi gruntowej.

Przemiana zaległości kapitałowych u interesowanych w ruchu obcych i u osób wojskowych na nową wierzytelność na wniosek dłużnika.

Artykuł IV.

- (1) Przy pożyczkach annuitetowych równocześnie z przemianą odsetek na kapitał odsetkowy można przemienić zalegle kwoty kapitału na nową wierzytelność kapitałową, którą w ten sam sposób jak kapitał odsetkowy należy hipotecznie zabezpieczyć, oprocentowywać i spłacać.
- (2) W uchwale zezwalającej na przemianę należy podać osobno wysokość przemienionych zaległości kwot kapitałowych i zaległości odsetek.
- (3) Postanowienia artykułu III, ustępów 3. do 7., mają odpowiednie zastosowanie do przemiany zaległości kapitałowych. Równocześnie z wpisem nowego prawa zastawu dla przemienionej zaległości kapitałowej należy wykreślić dawne prawo zastawu w wysokości tej zaległości.

Przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność na wniosek wierzyciela.

Artykuł V.

(1) Na wniosek wierzyciela, który na podstawie przepisu prawa, orzeczenia sędziowskiego albo z innego powodu wskutek wojny doznał przeszkody w dochodzeniu lub ściągnięciu wierzytelności hipotecznie zabezpieczonej, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1919 włącznie dozwolić, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należytości uboczne przemieniono na wierzytelność ka-

pitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zaintabulowano prawu zastawu z pierwszeństwem, równem temu, jakie ma główna wierzytelność. Jeżeli prawo własności zastawionej nieruchomości przysługuje spólnie małżonkom, to wniosek może być rozszerzony na oboje małżonków, chociaż przeszkoda zachodziła tylko u jednego z nich.

- (2) Postanowienie to nie ma zastosowania do odsetek i należytości ubocznych, które według artykułu II, ustęp 3., wykluczone są od przemiany na wierzytelność kapitałową.
- (3) Postanowienia artykułu III, ustępy 1. do 4., 6. i 7., i artykułu IV mają zastosowanie. Przed rozstrzygnięciem o wniosku wierzyciela należy przesłuchać dłużnika (§ 56. o. e.), jeżeli to jest możebne bez znacznej zwłoki.
- (4) Wniosek o przemianę przerywa przedawnienie.

Osobne postanowienia dla obszaru wojennego.

Artykuł VI.

W obszarach, ustanowionych rozporządzeniem Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem obrony krajowej, a szczególnie dotkniętych wypadkami wojennymi, obowiązują następnjące postanowienia:

Rozszerzenie stopnia pierwszeństwa prawa zastawu dla wierzylelności odsetkowych.

§ 1.

W razie dokonania przed dniem 1. lipca 1919 przybicia przymusowo sprzedanej nieruchomości, korzystają z równego pierwszeństwa z kapitałem (§ 216., ustęp 2. o. e.) odsetki i inne powtarzające się należytości uboczne (dodatki na zarząd itp.), które nie zalegają dłużej niż sześć lat przed dniem dokonania przybicia. Z tego pierwszeństwa nie korzystają jednak odsetki i należytości uboczne, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały już dłużej niż trzy lata.

Umówiona przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność.

\$ 2.

(1) Do dnia 30. czerwca 1919 włącznie można zaległe odsetki i inne powtarzające się należytości uboczne hipotecznie zabezpieczonej wierzytelności przemienić na podstawie umowy stron na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i dla niej zaintabulować prawo zastawu z pierwszenstwem, równem temu, jakie ma wierzytelność na lat dwadzieścia pięć.

główna. Postanowienie to nie ma zastosowania do odsetek i należytości ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały już dłużej niż trzy lata.

- (2) Kapitału odsetkowego nie wolno oprocentowywać wyżej niż po 6 od sta i spłacać go należy w annuitetach albo w równych ratach półrocznych lub rocznych. Okres umorzenia nie może trwać dłużej niż dwadzieścia lat, a przy pretensyach, zaintabulowanych na nieruchomościach w Tryeście lub w tych gminach lwowskiego sądu krajowego wyższego, w których ma sąd siedzibę, nie dłużej niż dwadzieścia pięć lat.
- (3) Postanowienia artykułu III, ustęp 2., mają zastosowanie.

§ 3.

- (1) Przy pożyczkach annuitetowych można równocześnie z przemianą odsetek na kapitał odsetkowy na podstawie umowy stron także zaległe kwoty kapitału przemienić na nową wierzytelność kapitałową, którą w ten sam sposób jak kapitał odsetkowy należy hipotecznie zabezpieczyć, oprocentowywać i spłacać.
- (2) Wysokość przemienionej zaległości kapitałowej i odsetkowej należy podać oddzielnie. Równocześnie z wpisem nowego prawa zastawu dla przemienionej zaległości kapitałowej należy wykreślić dawne prawo zastawu w wysokości tej zaległości.

Przemiana zaległości odsetkowych i kapitałowych na nową wierzytelność na wniosek dłużnika lub wierzyciela.

§ 4.

- (1) Jeżeli dłużnik wskutek wypadków wojennych nie mógł zapłacić w terminie odsetek od intabulowanej wierzytelności, może sąd aż do dnia 30. czerwca 1919 włącznie na wniosek dłużnika lub wierzyciela pozwolić, aby zaległe odsetki i inne powtarzające się należytości uboczne przemieniono na wierzytelność kapitałową (kapitał odsetkowy) i aby dla niej zaintabulowano prawo zastawu z pierwszeństwem równem temu, jakie ma wierzytelność główna. Przepis ten nie ma zastosowania do odsetek i należytości ubocznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 zalegały dłużej niż trzy lata.
- (2) Postanowienia artykułów III, IV i V, ustęp 4, mają zastosowanie; jednakże spłata może być rozdzielona na lat dwadzieścia, a przy pretensyach, zaintabulowanych na nieruchomościach w Tryeście lub w tych gminach lwowskiego sądu krajowego wyższego, w których ma sąd siedzibę, na lat dwadzieścia pięć.

Postanowienia spólne.

Artykuł VII.

Obok kwoty kapitałowej kapitału odsetkowego można przekazać z ceny licytacyjnej za nieruchomość zalegie odsetki i inne powtarzające się należytości uboczne, przypadające od wierzytelności głównej i od zaległych kwot kapitałowych, przemienionych na nową wierzytelność kapitałową, dalej od kapitału odsetkowego tylko w takiej kwocie, aby te odsetki i należytości uboczne razem z niespłaconą resztą kapitału odsetkowego nie przekraczały sześciokrotnej wysokości rocznych odsetek i należytości ubocznych od kwoty wierzytelności głównej, która była intabulowana w czasie wpisania prawa zastawu dla kapitału odsetkowego.

Artykuł VIII.

Prawo zastawu dla kapitału odsetkowego gaśnie z upływem dwu lat od dnia, w którym uiścić należało ostatnią ratę annuitetową albo rate kapitału odsetkowego. Wygasłe prawo zastawu należy wykreślić z urzędu w księdze gruntowej.

Artykuł IX.

O ile kapital odsetkowy razem z niespłaconą reszta wierzytelności głównej i z doliczeniem zaległości kapitałowych, przemienionych na nową wierzytelność kapitalową, przewyższa intabulowaną kwote wierzytelności głównej, nie może właściciel nawet wtedy rozrządzać prawem zastawu, zaintabulowanem jeszcze dla spłaconej części wierzytelności głównej, gdyby zresztą istniały warunki przeniesienia prawa zastawu na inna wierzytelność.

Artykuł X.

Do postepowania według artykułów II do V i VI, § 4. maja zastosowanie przepisy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych.

Artykuł XI.

Umowy i dokumenty, mające za przedmiot przemianę odsetek i należytości ubocznych na kapitał odsetkowy i przemianę zaległości kapitałowych na nowa wierzytelność kapitalową, tudzież odpowiednie wpisy hipoteczne, są wolne od stempli i należytości.

Rozszerzenie uprzywilejowanego prawa zastawu dla podatków i danin publicznych.

Artykuł XII.

(1) Jeżeli wedle powyższych postanowień za-

danej nieruchomości można przekazać więcej niż trzyletnie zalegiości w odsetkach z pierwszeństwem wierzytelności głównej, albo jeżeli zaległości odsetkowe przemieniono na kapitał odsetkowy z prawem zastawu, mającem pierwszeństwo wierzytelności głównej, w takich razach z ceny licytacyjnej danej nieruchomości należy przekazać podatki przypadające z tej nieruchomości, włącznie z podatkiem zarobkowym (§§ 76., ustęp 1., i 123. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220), razem z dodatkami, należytości od przeniesienia własności i inne z tej nieruchomości przypadające daniny publiczne, które według chowiązujących przepisów maja ustawowe prawo zastawu lub prawo pierwszeństwa, tudzież odsetki zwłoki od tych podatków i danin z pierwszeństwem zastrze żonem w § 216., ustęp 1., l. 2 o. e., o ile one nie zalegają dłużej niż sześć lat od dnia dokonania przybicia i jeżeli przybicia dokonano przed dniem 1. lipca 1919. Przy należytościach od przeniesienia własności wystarcza, jeżeli ostatni krokegzekucyjny w celu ściagniecia należytości przedsięwzięto nie wcześniej, niż sześć lat przed dniem przybicia, chociażby po upływie czasu, do którego prawo pierwszeństwa zreszta jest ograniczone.

(2) Postanowienia ustępu 1. nie mają zastosowania do podatków i danin publicznych, które w dniu 1. sierpnia 1914 albo w przypadku artykułu I w czasie nastania przeszkody, podanej w § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29 lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, stracily już swe prawo pierwszeństwa.

Clam-Martinic wir. Baernreither wh. Forster wir. Georgi włr. Hussarek whr. Trnka wir. Bobrzyński włr. Spitzmüller wh. Handel wir. Schenk wir. Urban wir. Höfer wir.

207.

Rozporzadzenie Ministra sprawiedliwości. Ministra robót publicznych i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 9. maja 1917

o ochronie najmobierców w niektórych gminach Niższej Austryi i Czech.

Na zasadzie artykułu I rozporzadzenia całego chodzą warunki, pod którymi z ceny licytacyjnej Ministerstwa z dnia 26. stveznia 1917, Dz. u. p. Nr. 34, o ochronie najmobierców zarządza się, jak następuje:

- (1) Postanowienia powyższego rozporządzenia mają zastosowanie do najmu mieszkań i lokali handlowych w następujących gminach:
  - 1. w Niższej Austryi.

Schönan nad Triesting (powint polityczny Baden);

Oberhollabrunn i Retz miasto (powiat polityczny Oberhollabrunn).

- 2. w Czechach.
- a) Dubi, Kladno, Kroczehlawy i Rozdzielów (powiat polityczny Kladno);

Litomierzyce i Teresin (powiat polityczny Litomierzyce);

Bolewee, Bozków, Donbrawka, Doudlebee, Koturów, Lobez, Skorniany i Ojpernice (powiat polityczny Pilzno);

Hnidousy i Motyczyn (powiat polityczny Slane);

- b) Chomutów:
- e) Falknów:

- d) Hradec Kralowe, Kukleny i Praskie Przedmieście (powiat polityczny Hradec Kralowe).
- (a) Postanowienia tego rozporządzenia obowiązują także przy podwyższeniach stopy procentowej od hipotek, ciążących na wynajętych nieruchemościach, a umówionych po dniu 27. stycznia 1917, i przy tych podwyższeniach czynszu najma, które stają się obowiązującemi lub zostaty umówione według podanych poniżej dni rozstrzygających. Jako dni rozstrzygających stanawia się:

dzień 1. stycznia 1917 dla gmin, wymiepionych pod 1. 2, lit. a;

dzień 1. lutego 1917 dla gmin, oznaczonych pod l. 1;

dzień 1. marca 1917 dla Chomutowa (l. 2, lit. b);

dzień 1. kwietnia 1917 dla Falknowa (l. 2, lit. c);

dzień 1. maja 1917 dla gwiu, oznaczonych ρ od 1. 2, lit. d.

(3) Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Trnka wir.

Handel wh

Schonk wir.